

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor bezpečnostní politiky
a prevence kriminality

Praha 18. října 2016

Počet listů: 7

Extremismus

Souhrnná situační zpráva

3. čtvrtletí roku 2016

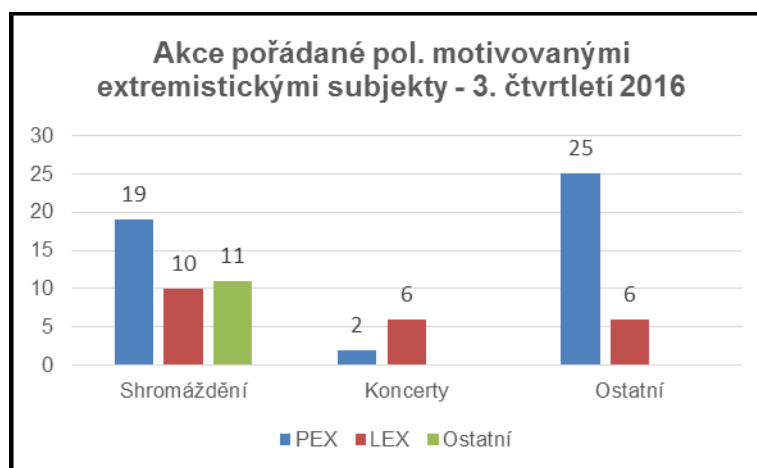
Obsah

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 3. čtvrtletí roku 2016	3
1.1. Vývoj extremistické scény	3
1.2. Pravicově extremistická scéna	4
1.3. Protiislámské a protiimigrační subjekty	5
1.4. Levicově extremistická scéna.....	5
2. Statistiky.....	5
2.1. Extremistická kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2016.....	5
2.2. Extremistická kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2016 podle krajů	6

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 3. čtvrtletí roku 2016

1.1. Vývoj extremistické scény

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno celkem **79 akcí** pořádaných anebo s výraznou účastí politicky motivovaných extremistických subjektů. Z uvedeného počtu celkem 46 akcí uspořádala uskupení pravicově extremistická, pouze 22 pak iniciativy a skupiny levicově extremistické. Tzv. protiislámské a protiimigrační populistické subjekty uspořádaly celkem 11 akcí. Za výrazným nárůstem aktivit u extrémní pravice stály zejména říjnové volby do krajských zastupitelstev. V období od července do září letošního roku bylo zjištěno celkem **34 tr. činů** s extremistickým podtextem, z čehož objasněno bylo dosud 9 tr. činů. Od počátku roku tak bylo spácháno celkem 121 tr. činů s extremistickým podtextem (obdobný počet jako v loňském roce).

V září byla zveřejněna výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2015. V ní zpravodajská služba informovala o **ruském informačním působení** v českém prostoru, jehož cílem bylo mj. „vyvolávání či přizívování vnitro-společenských a vnitropolitických tenzí v ČR (zakládání loutkových organizací, skrytá i otevřená podpora populistických či extremistických entit)“.

V této souvislosti je třeba upozornit na pokračující produkci **tzv. alternativních médií**, která často nemají transparentní financování a nezatěžují se uváděním zdrojů informací. Bylo možné vysledovat, že zprávy uveřejňované těmito weby byly zcela nekriticky přebírány některými extremistickými subjekty. Rovněž lze dojít k závěru, že tyto informace nacházely nezřídka odezvu u osob, které usilovaly o zakládání domobran, či již v takových uskupeních působily. Dezinformační kampaň byla v uplynulém čtvrtletí koncipovaná tak, že vyhovovala zejména pravicově extremistickým a dále pak protiislámským a protiimigračním subjektům. Společným prvkem alternativní zpravodajské produkce byla kritika Evropské unie a NATO.

1.2. Pravicově extremistická scéna

V souvislosti s volbami do krajských zastupitelstev extrémně pravicové subjekty zintenzivnily svou činnost. Sjednotit se ale nedokázaly. Extrémní pravice zůstala výrazně fragmentovaná.

Dělnická strana sociální spravedlnosti se prioritně koncentrovala na Ústecký kraj, kde vytvořila koalici se stranou Národní socialisté – LEV 21¹. Stranu nadále limitoval odliv nebo nezájem členů a příznivců. Mezi hlavní příčiny neúspěchu patřily zejména osobní spory a finanční krize strany. Straně navíc konkurovaly jiné, obdobně zaměřené, subjekty. Navzdory úsilí Dělnické mládeže udržovat kontakty s podobně smýšlejícími subjekty prestiž Dělnické strany sociální spravedlnosti v rámci pravicově extremistické scény nadále klesala. Strana silně sázela na podporu od zahraničních subjektů. Konkrétně se jednalo o subjekty sdružené v celoevropské platformě Aliance pro mír a svobodu (Alliance for Peace and Freedom), zejména pak o Národně demokratickou stranu Německa (National-Demokratische Partei Deutschlands). Strana Tomáše Vandase spoléhala na podporu od zahraničních dobrovolníků v předvolební kampani. Ta ovšem nebyla zaznamenána. Významnější veřejnou akcí Dělnické strany sociální spravedlnosti a Dělnické mládeže bylo pouze shromáždění v Ústí nad Labem dne 28. září, kterého se zúčastnilo přibližně 150 osob.

Podobně klesala v posledních měsících i podpora **Národní demokracie**. Ta podala do říjnových voleb do krajských zastupitelstev kandidátní listiny ve 13-ti krajích. Sázela zejména na protiimigrační rétoriku. S úpadkem zájmu veřejnosti o toto téma ovšem opadl i zájem participovat na akcích strany či jí jiným způsobem vyjadřovat podporu. Tématu se navíc chopily i jiné politické strany, jejichž činnost měla rozsáhlejší dopad. Předseda strany Adam B. Bartoš čelil trestnímu řízení v souvislosti s jím údajně spáchanými trestnými činy s extremistickým podtextem. Trestní řízení bylo zřejmě jedním z důvodů jeho částečného stažení do ústraní. Nízkou účast na veřejných shromážděních se strana snažila kompenzovat stále radikálnější rétorikou. Její předvolební heslo znělo „volte protisystémově“.

Aktivní zůstala i **Národní domobrana**, která vznikla původně jako projekt Národní demokracie. Podobně jako Národní demokracii se jí ale nedařilo získávat nové příznivce. Výrazněji na sebe upozornila Nela Lisková, členka řídicího orgánu, tzv. Rady Národní domobrany, která poté, co byla jmenována konzulkou samozvané **Doněcké lidové republiky**, otevřela dne 1. září v Ostravě „zastupitelské centrum“ tohoto neuznaného východoukrajinského subjektu.

Koncem roku 2015 začala zejména na Mostecku působit první buňka tzv. **Ódinových vojáků**. Uskupení, které se inspirovalo stejnojmennou organizací vzniklou ve Finsku a v současné době má zhruba 30 členů původem z neonacistické a hooligans scény, orientovalo své akce zejména do Teplic, kde pobývají lázeňští hosté z muslimských zemí. Kromě veřejných shromáždění se Ódinovi vojáci zapojili i do tzv. hlídek. Ty byly navenek interpretovány jako obrana evropské kultury a tradic před islámem. Reálně ale působily velmi provokačně vůči muslimské komunitě, ale i odpůrcům extrémní pravice. Aktivity Ódinových vojáků mají jediný zřejmý dopad, a sice eskalaci napětí a vytváření atmosféry strachu a nenávisti.

¹ V říjnových volbách posléze nezískala DSSS mandát zastupitele v žádném z krajů.

1.3 Protiislámské a protiimigrační subjekty

Podobný efekt mělo i působení populistických **protiislámských a protiimigračních subjektů**. Po neshodách v rámci Bloku proti islámu v dubnu letošního roku pokračovala fragmentace této scény. Činnost nástupnických subjektů, včetně tzv. „**Apačů**“ (Alternativa pro Českou republiku 2017), byla významně utlumena. Martin Konvička, jedna z nejvýraznějších postav této scény, se pokusil na sebe opakovaně upozornit záměrně spektakulárními a kontroverzními akcemi. Ty však v dlouhodobém výsledku zapůsobily spíše negativně. Některé akce, jako např. umístění mobilního záchodu symbolizujícího Ka'bu² před zastupitelským úřadem Saudské Arábie dne 11. září, je možné považovat za zneuctění symbolu víry³.

Často vyhocené neshody mezi výše uvedenými subjekty vedly k tomu, že velká část islamofobně laděných občanů začala upřednostňovat stranu Svoboda a přímá demokracie. Ta se oproti jiným, čistě protiislámsky či protiimigrantsky založeným subjektům orientovala na širší okruh témat. Do říjnových voleb vytvořila koalici se Stranou práv občanů.

1.4. Levicově extremistická scéna

Podobně jako v předchozím období levicově extremistické hnutí, včetně anarchistického, nevyvíjelo výraznější veřejné i neveřejné aktivity. Veřejné akce se orientovaly zejména na **podporu osob souzených v souvislosti s případem Fénix** (údajně plánovaný útok na vlak s vojenskou technikou, resp. vozidly značky Hyundai). Dne 5. září byl v Mostě **zadržen Lukáš Borl**, který se dlouhodobě pokoušel skrývat před policií i s padělanými doklady.

Další akce, na kterých participovali levicoví extremisté, se v obecné rovině zaměřily na tradiční protesty proti shromážděním pravicových extremistů či protiimigračních a protiislámských subjektů. Účast na nich však nebyla nijak vysoká. Každoročně pořádaný antikapitalistický kemp se v letošním roce přesunul z Liberecka do jižních Čech. Akce však proběhla v minimalistickém formátu bez výraznějšího zájmu i dopadu na zbytek hnutí. Marxisticko-leninská hnutí se ve sledovaném období výrazněji neprojevovala.

2. Statistiky

Police ČR přešla na přelomu roku na nový systém správy statistik kriminality. Z provozních důvodů nebylo možné dosud vygenerovat statistiku počtu pachatelů.

2.1. Extremistická kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2016

Ve třetím čtvrtletí roku 2016 je evidováno **34 trestných činů s extremistickým podtextem**. Z toho **9 jich bylo objasněno**. Oproti předchozímu čtvrtletí, kdy bylo zjištěno 45 TČ s extremistickým podtextem se jedná o výrazný pokles.

² Svatyně (s černým kamenem) v Mekce, kterou měl dle islámské tradice vybudovat prorok Abraham, cíl muslimských poutí (hadždž) a nejsvětější místo islámu.

³ Shromáždění bylo následně rozpuštěno.

	Červenec		Srpen		Září	
	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	1		1			
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	1	1	1		1	
nebezpečné vyhrožování (§ 353)			1			
poškození cizí věci (§ 228)	1	1				
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)						
sprejerství (§ 228/2)					3	
hanobení národa, rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	1	1	1		1	
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	1	1				
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	6	2	5	2	9	1
Celkový součet	11	6	9	2	14	1

Za měsíc **červenec** roku 2016 je evidováno **11** zjištěných trestných činů s extremistickým podtextem, z nichž 6 bylo objasněno. V **srpnu** bylo zjištěno **9** těchto TČ (z toho 2 byly objasněny) a v **září** **14** TČ (z toho 1 byl objasněn).

Za **uplynulá tři čtvrtletí** roku 2016 je evidováno celkem **121** TČ s extremistickým podtextem, z nichž 73 bylo objasněno. Převažuje TČ podpora a propagace hnutí (56/34), následovaný TČ násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a jednotlivci (16/10) a TČ hanobení národa, rasy, etnické a jiné skupiny (13/10).

	Zjištěno	Objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	7	4
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	16	10
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	2	1
poškození cizí věci (§ 228)	3	1
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	10	10
sprejerství (§ 228/2)	8	
hanobení národa, rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	13	10
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	6	3
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	56	34
Celkový součet	121	73

2.2. Extremistická kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2016 podle krajů

Ve třetím čtvrtletí vévodila statistikám **Praha** s 8 zjištěnými TČ s extremistickým podtextem (4+1+3). 4 z těchto skutků se v Praze podařilo objasnit. Druhé místo patří **Středočeskému kraji** se 7 TČ (3+2+2). Třetí v pořadí s 6 zjištěnými TČ je **Plzeňský kraj** (0+1+5). Žádný TČ s extremistickým podtextem nebyl evidován v kraji **Zlínském**, **Libereckém** a v kraji **Vysočina**.

	Červenec		Srpen		Září	
	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno	Zjištěno	Objasněno
Hl. m. Praha	4	3	1		3	1
Středočeský	3		2		2	
Jihočeský	2	2				
Plzeňský			1		5	
Ústecký	1	1	2	1	1	
Jihomoravský	1		1			
Moravskoslezský					3	
Olomoucký			1			
Zlínský						
Vysočina						
Pardubický			1	1		
Liberecký						
Celkový součet	11	6	9	2	14	1

V uplynulých třech čtvrtletích registrujeme z hlediska krajů nejvyšší počet zjištěných TČ s extremistickým podtextem v Praze (32/25). Následuje kraj Ústecký (15/12). O třetí místo se dělí kraje Středočeský (13/3) a Zlínský (13/13).

	Zjištěno	Objasněno
Hl. m. Praha	32	25
Středočeský	13	3
Jihočeský	5	5
Plzeňský	6	
Ústecký	15	12
Jihomoravský	10	4
Moravskoslezský	7	3
Olomoucký	6	1
Zlínský	13	13
Vysočina	2	
Pardubický	4	2
Liberecký	8	5
	121	73